

**ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΤΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ**

Δρ. Αγγελική Καλλία-Αντωνίου, Μέλος Επιστημονικής Επιτροπής Τομέα Β. Ελλάδος ECOCITY
Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω -Καθηγήτρια στην Εθνική Σχολή Δημόσιας Διοίκησης

Η αξία του βιοτόπου

Η λίμνη Κορώνεια (ή Λαγκαδά) ήταν εξαιρετικής οικολογικής σημασίας υγροβιότοπος, στον οποίο αναπαράγονταν και ζούσαν περίπου 150 είδη πουλιών από τα προστατευόμενα από την ευρωπαϊκή νομοθεσία. Προστατεύεται, ως υγροβιότοπος, τόσο από τη διεθνή νομοθεσία, (Σύμβαση Ραμσάρ), όσο και από την ευρωπαϊκή (Οδηγίες 92/43 και 2009/147), ενώ ανήκει στο Δίκτυο Natura και αποτελεί Περιοχή Κοινοτικού Ενδιαφέροντος (GR122001), καθώς και τμήμα της Ζώνης Ειδικής Προστασίας (GR 1220009) που καλύπτει την περιοχή Βόλβη, Λαγκαδά και Στενά Ρεντίνας.

Η διαδικασία παραπομπής και η στοιχειοθέτηση των κατηγοριών

Ο τρόπος διαχείρισης του σημαντικού αυτού υγρο-βιότοπου από την πολιτεία και τους πολίτες τα τελευταία 30 έως 40 χρόνια, με αποκορύφωμα την τελευταία δεκαετία, οδήγησαν στην πρόσφατη παραπομπή της Ελλάδας στο Δικαστήριο της Ε.Ε. με την κατηγορία της οικολογικής καταστροφής της λίμνης. Η διαδικασία παραπομπής της Ελλάδας στο Δικαστήριο ξεκίνησε όταν η Ε.Ε. έστειλε, τον Ιούνιο του 2009, Προειδοποιητική Επιστολή. Η απάντηση των ελληνικών αρχών τον Αύγουστο του 2009, δεν έπεισε την Ε.Ε. και τον Μάιο του 2010 προχώρησε στη δεύτερη φάση της διαδικασίας παραπομπής στο ΔΕΕ, αποστέλλοντας Αιτιολογημένη Γνώμη. Αλλά και οι μετέπειτα απαντήσεις των ελληνικών αρχών τον Ιούλιο και τον Σεπτέμβριο του 2010 δεν άλλαξαν την εκτίμηση της Ε.Ε. με αποτέλεσμα σήμερα η Ελλάδα να παραπέμπεται στο ΔΕΕ, σύμφωνα με το άρθρο 258 της Συνθήκης, με τις ακόλουθες κατηγορίες :

1. Παραβίαση της νομοθεσίας για την προστασία των υδάτων (Οδηγία 2006/11) με την απόρριψη επικινδύνων και τοξικών ουσιών στη λίμνη, που προέρχονται από τις βιομηχανικές εγκαταστάσεις, που βρίσκονται γύρω από αυτή και ρυπαίνουν κυρίως με οργανικά απόβλητα και βαρέα μέταλλα, καθώς και την ανεξέλεγκτη γεωργική δραστηριότητα η οποία προκαλεί έντονη νιτρορύπανση.

2. Παραβίαση της νομοθεσίας για την προστασία των βιοτόπων και των ειδών (Οδηγίες 92/43 και 2009/147) αφού το ποσό των υδάτων της λίμνης έχει μειωθεί δραματικά. Οι υφιστάμενες γεωτρήσεις στην περιοχή είναι περίπου 2.500 χιλιάδες και σχεδόν όλες παράνομες. Επιπλέον, τμήμα της λίμνης έχει καταπατηθεί από ιδιώτες και καλλιεργείται παράνομα.

3. Παραβίαση της νομοθεσίας για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων (Οδηγία 91/271), αφού τα λύματα του Λαγκαδά δεν υφίστανται την απαιτούμενη επεξεργασία (βιολογικός καθαρισμός), πριν καταλήξουν στη λίμνη.

Συνέχεια στη 2^η σελίδα

ΠΑΡΑΠΕΜΠΕΤΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΛΙΜΝΗΣ ΚΟΡΩΝΕΙΑΣ

(Συνέχεια από 1^η σελίδα)

Η αναστολή των χρηματοδοτήσεων

Η Ε.Ε. ανακαλεί την απόφαση που έλαβε το 2005 να διαθέσει το ποσό των 30 εκατομμυρίων Ευρώ από το Ταμείο Συνοχής, για την εκτέλεση έργων διαχείρισης και προστασίας της Κορώνειας. Συγκεκριμένα είχαν προβλεφθεί τα έργα για διαμόρφωση του υγροτόπου, βελτίωση των υδραυλικών χαρακτηριστικών του, διαχείριση των καλαμώνων, δημιουργία λιμνοδεξαμενών και αγωγών μεταφοράς λυμάτων, αντικατάσταση του συστήματος αρδεύσεων με σύστημα στάγδην και, τέλος, ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των πολιτών.

Η εκτέλεση των ανωτέρω έργων δεν προχώρησε σύμφωνα με το προβλεπόμενο χρονοδιάγραμμα.

Ωρα αλληλοκατηγορίας για την απόδοση ευθυνών ή ύστατη ευκαιρία για δράση ;

Το βάρος της ευθύνης για την καταστροφή της λίμνης Κορώνειας μοιράζεται στους διάφορους Φορείς που είναι συνυπεύθυνοι για τη διαχείρισή της, ξεκινώντας από την κεντρική εξουσία, προχωρώντας σε όλες τις βαθμίδες της τοπικής αυτοδιοίκησης και καταλήγοντας στην συμπεριφορά των πολιτών που με την ιδιότητα τους ως εργολάβοι, βιομήχανοι, βιοτέχνες ή γεωργοί, μεταχειρίστηκαν τον φυσικό πόρο που διέθεταν με την αντίληψη του «σήμερα και τώρα» και όχι με ορθολογικό, μακροχρόνιο σχεδιασμό για «να έχουμε και μετά». Η απειλή της επιβολής χρηματικής ποινής στην Ελλάδα από το ΔΕΕ, ποινή η οποία επιβάλλεται για κάθε ημέρα παράβασης μέχρι τη συμμόρφωση, άραγε :

- θα αφυπνήσει συνειδήσεις προς όλες τις κατευθύνσεις ;
- θα επαναπροσδιορίσει την αξιολόγηση του τί αποτελεί τελικά «πολιτικό κόστος» και τί όχι ;
- θα κάνει την πολιτεία να λειτουργήσει με σοβαρότητα και υπευθυνότητα πραγματοποιώντας ουσιαστικούς και αποτελεσματικούς ελέγχους στους ρυπαίνοντες, επιβάλλοντας τις ποινές που προβλέπει η νομοθεσία, οι οποίες συνήθως «μένουν στα χαρτιά», και παράλληλα ενημερώνοντας το κοινό να προωθήσει περιβαλλοντικά φιλικούς τρόπους χρήσης της λίμνης ;

Τέλος είναι αξιοσημείωτο ότι ενώ οι ελληνικές αρχές επικαλέσθηκαν ως ένα βασικό λόγο συνέχισης της ρύπανσης της λίμνης, και καθυστέρησης λήψης μέτρων, την προσφυγή πολιτών στο Συμβούλιο της Επικρατείας, σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των βιομηχανικών αποβλήτων, η νομολογία του ΔΕΕ (Υπόθεση C -121/07 Επιτροπή κατά Γαλλίας, 9.12.2008) δεν δέχεται ως λόγο για την μη συμμόρφωση των κρατών μελών στις υποχρεώσεις που απορρέουν από το ευρωπαϊκό δίκαιο, την ύπαρξη εκκρεμών υποθέσεων στα εθνικά τους δικαστήρια.